

dan, altsaa Staten, der yder et bestemt aarligt Tilskud til en Afløsning, vil det vel ikke være rigtigt at begunstige en speciel Art Kreditforeningspapirer.

Maa jeg samtidig spørge den højtærede Finansminister, om den højtærede Minister, naar han sammenholder de Kurser, til hvilke Staten laaner Penge, med de Kurser, hvortil Kreditforeningspapirer kan købes, mener, at det virkelig vil være en særlig god Forretning for Staten at laane Penge og opkøbe Kreditforeningsobligationer?

Brandes: Jeg skal kun gøre to Bemærkninger til den højtærede Finansminister.

Den højtærede Minister siger, at Staten har en „formel“ Ret til at oppebære disse Afgifter, han mener med denne formelle Ret en juridisk Ret, og derom kan man ikke tviste — det bestrides heller ikke ifølge Kommissionsbetænkningen —, at Staten har den fulde juridiske Ret overfor de paagældende Afgiftsydere. Men derpaa siger den højtærede Minister, at der er begaaet en moralsk Uret, og det er denne, som Staten skal gøre god igen. Jeg maa her gøre opmærksom paa, at hvis Staten har begaaet en moralsk Uret, er det ikke imod de Folk, som der nu skal vises Velville fra Statens Side, de nuværende Ejere, det er imod Folk, som har levet for mange Aar siden, og derfor bliver der dog nogen Urimelighed ved Statens Velvillie, idet den slet ikke træffer dem, Staten maaske har gjort Uret imod.

Den anden Bemærkning, jeg skal gøre, er med Hensyn til den Sum, Staten maa undvære ved at gaa ind paa dette Forslag. Jeg tror, at jeg alligevel har Ret til at fastholde mit Tal overfor den højtærede Finansminister. Eet er, at Staten har en fast tilbagevendende aarlig Indtægt, som der her er Tale om, og som jeg ikke tror er urigtigt sat af mig til 285,000 Kr., og et andet er, om Staten faar en Indtægt gennem Afløsningssummerne og saa opspiser sin Kapital, medens den samtidig tilvejebringer en anden Kapital ved hver Termin at henlægge disse 15,000 Kr. til en saakaldt „Domænefond“. Maaske maa jeg tilføje, at jeg i og for sig er en Modstander af det Æskesystem, som

ogsaa skal effektueres gennem dette Lovforslag. Det forekommer mig, at vi har nok i Forvejen, og der er ikke i Anledning af dette Forslag, hvad enten man vil gøre det ene eller det andet, mindste Grund til at henlægge en særlig Fond i Statskassen.

Finansministeren (N. Neergaard): Med Hensyn til Kreditforeningsobligationerne, som det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Poul Rasmusen) nævnedes, vil jeg ikke mene, at der paahviler Finansstyrelsen nogen moralsk Pligt til kun at købe Landejendoms-kreditforeningsobligationer, men at den maa have Ret til, som der staar i Forslaget, at opkøbe alle saadanne Kreditforeningsobligationer, i hvilke umyndiges Midler kan anbringes. Det ærede Medlem slog paa den mulige Ønskelighed af at købe Statsobligationer . . . (Poul Rasmusen: Nej!) . . . ja, det ærede Medlem spurgte, om jeg mente, at det vedblivende var det fordelagtigste at indkøbe Kreditforeningsobligationer og binde sig dertil. Jeg skal dertil svare, at jeg for mit Vedkommende skal ikke have noget imod, at man ændrer Lovforslaget paa det Punkt, at man giver Bemyndigelse til at opkøbe alle saadanne Obligationer, i hvilke umyndiges Midler kan anbringes. Imidlertid tror jeg, at Kreditforeningsobligationer i det lange Løb vil være den fordelagtigste Anbringelse.

Det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Brandes) gjorde en Bemærkning, som vistnok allerede er gjort i Kommissionsbetænkningen, og som jo ikke ligger fjern, nemlig at den moralske Uret, hvis den er gjort, er gjort imod Folk, der ligger i deres Grave for længe siden, og at de, man nu vil gøre Uretten god overfor, er andre Personer. Ja, det er meget rigtigt, men der kan alligevel godt være Tale om en Følelse af Uret, og der kan mere end være Tale derom, den findes der, jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at den findes der i ganske overordentlig skarp og udpræget Form hos mange smaa Jordejere, navnlig i Nordsjælland og paa Bornholm. Mange af disse Ejendomme er ogsaa gaaede fra Slægt til Slægt, og det er maaske i ikke ganske faa Tilfælde de oprindelige Besidderes Arvinger og Efterkommere, som sidder paa Ejendommene, i